

Det Kongelige Kulturdepartement
Boks 8030 Dep
0030 Oslo

Cinemateket USF
Georgernes verft 12
NO-5011 Bergen
Norway

tel.: +47 5531 8580/81
fax: +47 5531 8582
post@cinemateket-usf.no
www.cinemateket-usf.no

Bergen, 20. april 2012

HØRINGSUTTALELSE – Utkast til endringer i forskrift om film og videogram

Viser til Kulturdepartementets høringsbrev datert 05.03.2012 med utkast til endringer i forskrift av 20. desember 1999 nr. 1515 om film og videogram. Departementet foreslår endringer i kapittel 3 *Avgift til Norsk kino- og filmfond* §§ 3-2 og 3-3. Endringsforslagene innebærer at de årlige avtalene mellom departementet og Film & Kino erstattes av en oppdatert liste over hva midlene i Norsk kino- og filmfond (NKFF) skal brukes til. Forslagene innebærer også at departementet, etter forslag fra NKFF, skal kunne peke ut særlig prioriterte satsingsområder for hvert enkelt år. Likevel vil det være Film & Kino som bestemmer hvordan midlene fra fondet skal disponeres.

Cinemateket i Bergen har følgende kommentarer til dette:

Endringsforslag 1: Bruken av midlene i §3-2.

Departementet foreslår endringer som innebærer både forskriftsfesting av nye oppgaver, bortfall av eksisterende oppgaver og noen presiseringer. Det nye forslaget lyder:

Avgiftsmidlene skal brukes til ulike tiltak innen film- og videogramsektoren, blant annet:

- *-bygdekinoen*
- *-import og distribusjon av kvalitetsfilm*
- *filmtiltak for barn og unge medregnet dubbing av film for barn*
- *teksting og dubbing av film for barn på samisk*
- *filmfestivaler*
- *cinematek utenfor Oslo*
- *støtte til Norsk Filmklubbforbund og barnefilmklubber*

Cinemateket i Bergen uttaler:

Vi ønsker primært å kommentere punktet "cinematek utenfor oslo" i §3-2.

Cinemateket i Bergen mener at det er helt unaturlig å skille mellom cinematekene utenfor Oslo og Cinemateket i Oslo, og finner det merkelig at Kulturdepartementet som forvalter av Norges kulturpolitikk anser det som sitt ansvar å fullfinansiere drift i Oslo men overlater til fylke, kommune og NKFF - som også forvaltes av kommunene - å finansiere cinematekdriften i resten av landet.

Vi mener det er Staten v/Kulturdepartementet sitt ansvar at hele landet får et profesjonelt og veldrevet landsdekkende cinemateknettverk. Det vil styrke filmkulturen, øke bevisstheten om filmarven og sikre at også klassikerne blir presentert der de hører hjemme - i en kinosal. Cinematekene ivaretar kinokulturen; det skal være mulig å ha en kinoopplevelse også utenfor hovedstaden når man ser eldre, smalere og alternativ film. Vi presenterer hele filmhistorien, både den kjente og den mer ukjente. Det offentlige har et ansvar for at også nisjekultur formidles.

Vi mener at drift av de regionale cinematekene må sikres via øremerkede midler gjennom statsbudsjettet, gjerne etter modell av regionsteaterne i Norge der staten står for finansiering samtidig som de regionale teaterne er egne institusjoner med full kunstnerisk frihet. Driftsstøtten til cinematekene må fordeles uavhengig av geografisk plassering. Subsidiært kan øremerkede midler kanaliseres fortrinnsvis gjennom Norsk Filminstitutt, alternativt Nasjonalbiblioteket. Det viktigste er at de norske cinematekene sidestilles og sorteres under samme statlige forvaltning.

Cinemateket i Bergen mener at det må utarbeides en nasjonal cinematekpolitikk som definerer statens ansvar for å sikre drift i alle de fem cinematekene i Norge som har avtale med Nasjonalbiblioteket om å formidle innholdet i det norske filmarkivet. Disse er i dag representanter for hver sin region; Tromsø i nord, Trondheim i midt, Bergen i vest, Kristiansand i sør og Oslo i øst.

Vi mener at forutsetningene for den politikken man fører i dag har blitt endret gjennom flyttingen av filmarkivet fra Norsk filminstitutt til Nasjonalbiblioteket i 2009. Kort om hvorfor: Definisjonen på et cinematek er "filmarkivets egen kino". Filmarkivet eier ikke kopiene i samlingen sin - det er det produsentene av filmene som gjør. Kopiene er deponert hos arkivet. Siden det er innholdet på filmrullene som er interessant, er det lite verdi å stuve de bort i hyller. Produsentene ønsker imidlertid kontroll over bruk av kopiene, og har derfor lagt begrensninger på hvor filmene kan vises. Gjennom avtalen som FIAF (Den internasjonale filmarkivorganisasjonen) har med produsentene får arkivet anledning til å vise de deponerte filmene "on their own premises", altså i de kinoene arkivet definerer som arkivkinoer - aka cinematek.

Tidligere var Cinemateket i Oslo filmarkivets egen kino, siden arkivet og cinemateket lå under samme avdeling hos NFI. Da var også NFI fullverdig FIAF-medlem, og Cinemateket i Oslo hadde en nærmere tilknytning til arkivet i forhold til de andre cinematekene. Ved flytting av arkivet til NB finnes det ikke lenger noe grunn til denne forskjellsbehandlingen. NB er nå det eneste fullverdige FIAF-medlemmet i Norge, men de har ingen kino. (NFI har beholdt en "assosiert medlem"-status siden de ikke har et eget arkiv. Dette er en status også de andre norske cinematekene bør kunne oppnå om det søkes FIAF om dette.) NB har – i tråd med Stortingets vedtak i 2003 - inngått likeverdige avtaler med de fem regionale

cinematekene om bruk av arkivet, og betraker med det alle fem cinematekene som sine kinoer.

Staten mangler en helhetlig politikk for formidling av filmhistoren. Vi har for eksempel ikke - i motsetning til formidlere av teater, musikk, litteratur og kunst - mulighet til å søke statlige prosjektmidler; man faller mellom alle stolene. Filminstituttet og Nasjonalbiblioteket har per i dag ikke midler til dette, og filmformidling er utenfor virkeområde til viktige tilskuddsordninger som for eksempel Kulturrådet. Siden Cinemateket i Oslo er fullfinansiert gjennom statsbudsjettet er ikke dette en problemstilling for dem. Mangelen av en helhetlig politikk forsterker derfor forskjellsbehandlingen ytterligere i forhold til cinematekene utenfor Oslo.

Et annet poeng er at alle Cinematekene befinner seg i byer og regioner der staten satser hardt på film i form av etablering av og støtte til regionale filmsentra og filmfond. **Det bør være den naturlige konsekvensen av statens filmpolitikk at det finnes en profesjonell, ikke-kommersiell filmformidlingsaktør i hver enkelt region** som til enhver tid kan yte tjenester til produksjonsmiljøene. Dette er spesielt viktig for kort- og dokumentarfilmmiljøet.

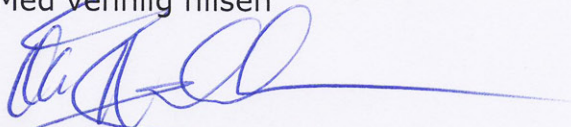
Kommentar til endringer i §3-3:

Dersom departementet mot formodning opprettholder sitt endringsforslag og fortsatt overlater til Film & Kino å finansiere cinematekene utenfor Oslo, ønsker Cinemateket i Bergen å påpeke følgende:

Dersom Norsk kino- og filmfond selv skal legge fram forslag til prioritering av oppgaver for departementet - slik departementet foreslår i nytt andre ledd i § 3-3 - må det antas at tilskudd til cinematekdrift umiddelbart reduseres, i tråd med hva Film & Kinos ledelse allerede har signalisert.

Cinematekene utenfor Oslo er allerede sterkt underfinansiert. Det er ikke rom for reduksjon i driftsstøtten. Om så skjer vil ikke videre drift være mulig. Vi ber derfor om at viktige filmkulturelle tiltak som regional cinematekdrift blir skjermet for kutt, og at det innføres endringer i forskriften som øremerker midler fra avgiften til dette formål.

Med vennlig hilsen

Ole Petter Bakken
Daglig leder
Stiftelsen Cinemateket i Bergen